

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 82635-12-24 רז המאושר נ' סינגר ואח'

לפני כבוד הרשם בכיר מיכאל שמפל

התובע: אוריאל רז המאושר, ת"ז

נגד

הנתבע: ארי סינגר, ת"ז

פסק דין

מבוא

1. בפניי תביעה קטנה ע"ס 22,000 ₪, שעניינה משלוח דברי פרסומת בניגוד להוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 (להלן: "חוק התקשורת" \ "חוק הספאם"), וכן טענה להפרת הוראות חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981, בשל אי ציון פרטי המפרסם.

עיקר טענות התובע

2. ביום 20.9.2024 התובע נחשף לפרסום ברשת ה-Facebook, שעסק בטכניקות ובתרגילים לשיפור הראייה. לטענתו, בעקבות תגובתו למפרסם (הוא הנתבע), נשלחו אליו שתי פניות במסגרת באמצעות מערכת אוטומטית (בוט), (ראו סעיף 31 לכתב התביעה).

3. לטענת התובע, הוא מילא את פרטיו בטופס המקוון שנשלח אליו לצורך קבלת מדריך "חינמי" "מדריך 6 מיתוסים" העוסק בשיפור ראייה. לטענתו, לא אישר, או נדרש לאשר קבלת דברי פרסומת, ועל אף שלא נתן את הסכמתו לכך, התקבלו בתיבת הדוא"ל שלו, בכתובת: 17,ur.free2017+nomoreglasses@gmail.com דברי פרסומת, בין הימים 27.9.2024 – 9.12.2024 (ראו פירוט בסעיף 54 לכתב התביעה).

4. נטען, כי בניגוד להוראות חוק התקשורת, המיילים לא כללו את המילה המפורשת "פרסומת" בכותרת ההודעה, כמצוות החוק. עוד נטען, כי גם לא צויין במיילים שנשלחו פרטי הנתבע, או זיהוי העסק כנדרש בחוק הגנת הצרכן.

5. ביום 28.9.2024, לאחר שנשלחו אל התובע שלוש הודעות דוא"ל, הוא פנה אל הנתבע והתריע בפניו על חובתו לציין את המילה "פרסומת" בהודעותיו, תוך הפנייתו להוראות החוק הרלוונטיות. פנייה זו לא נענתה, והתובע המשיך לקבל הודעות פרסומת כאמור. גם לאחר פניות נוספות מצדו, שנשלחו בימים 23.10.2024, 11.11.2024 ו-21.11.2024, לא חדל הנתבע ממעשיו ולא פעל לתיקון ההפרה, ולבסוף שיגר התובע מכתב התראה בטרם נקיטת הליכים.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 82635-12-24 רז המאושר נ' סינגר ואח'

6. לפיכך, עותר התובע לקבלת פיצוי בסך 17,000 ₪ בגין 17 הודעות דוא"ל שנשלחו אליו, כשכל אחת מהם, בהתאם לחוק התקשורת, מזכה אותו בפיצוי בסכום של עד 1,000 ₪ בגין הפרתו. בנוסף לכך, התבע עתר לפיצוי בסך 5,000 ₪ בגין הפרת חוק הגנת הצרכן (אי ציון פרטי המפרסם), ולחיוב בהוצאות משפט.

עיקר טענות הנתבע

7. לטענת הנתבע, התובע עושה שימוש לרעה בהליכי משפט ופועל בחוסר תום לב. לדבריו, התובע נרשם מיוזמתו לקבלת המדריך, וכן ביודעין לקבלת הודעות דוא"ל, כאשר מטרתו העיקרית היא לאתר עילת תביעה ולהפיק מכך רווח כספי.

8. הנתבע טוען כי לאחר קבלת המדריך, התובע יכל להסיר את עצמו מרשימת הדיוור בכל רגע נתון באמצעות מנגנון הסרה שנכלל בכל הודעה וזאת ע"י לחיצה בודדת, אולם, הוא בחר שלא לעשות כן מתוך מטרה ליצור עילת תביעה, משכך, טוען כי הימנעותו מלמדת על חוסר תום לבו.

9. עוד נטען כי מרבית ההודעות שנשלחו אינן מהוות "דבר פרסומי" כהגדרתו בחוק, אלא מדובר בתכנים אינפורמטיביים, וכן הדרכה ועידוד לתרגול, קרי - לא מדובר בהצעות מסחריות.

10. לטענת הנתבע, ארבע פניות אותן שלח התובע, נשלחו מכתובת דוא"ל שאינה הכתובת עמה נרשם לקבלת המדריך. הפניות נשלחו מכתובת אחרת - no2spammers@gmail.com, שעוררה אצלו חשש כי מדובר בהודעות ספאם, ולכן הן לא נפתחו ולא טופלו עד פנייתו הרביעית. לדבריו, אילו הפניות היו נעשות מלכתחילה באמצעות הכתובת המקורית שבאמצעותה נרשם, ניתן היה להסדיר את העניין מוקדם יותר. לשיטתו, התובע פועל בשיטה זו, על מנת לבלב את בעל העסק.

כתב תשובה

11. בכתב התשובה טוען התובע כי הנתבע מעלה טענות שאינן רלוונטיות ואף שקריות. לטענתו, הנתבע נמנע מלהתמודד עם ההפרות הנטענות נגדו. לדבריו, לו היה הנתבע נענה לפניותיו הקודמות ופועל לתיקון ההפרות, לא היה נדרש להגיש את התביעה דנן.

דיון והכרעה

12. בדיון שנערך בפניי העידו התובע והנתבע. אציין כבר עתה כי לאחר ששמעתי את טענות הצדדים ועיינתי בכל אשר הוגש בתיק, הגעתי לכלל מסקנה כי דין התביעה להתקבל, אך בחלקה בלבד ובשיעור נמוך.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 82635-12-24 רז המאושר נ' סינגר ואח'

13. במהלך הדיון חזרו הצדדים על טענותיהם העיקריות כפי שפורטו לעיל, ואיפשרתי להם להוסיף ולהבהיר את עמדותיהם. הנתבע הדגיש כי התובע נרשם לקבלת המדריך לשיפור הראייה באמצעות כתובת דוא"ל ייעודית שנפתחה לצורך כך, בעוד שאת פניותיו שיגר מכתובת דוא"ל אחרת הנושאת את השם Spammers. עוד ציין הנתבע כי ההודעות התקבלו בתיבת דואר הזבל, ולכן לא הבחין בהן באופן מיידי.

14. במהלך הדיון נשאל התובע, מדוע לא הסיר את עצמו מרשימת הדיוור, אם אי ציון המילה "פרסומת" כה פוגעת, לשיטתו, בשגרת יומו. לכך השיב התובע, כי הוא רואה עצמו כמי שפועל נגד 'עברייני' חוק הספאם, ומשכך בחר לעקוב אחר התנהלות הנתבע ולבחון אם יפעל לתיקון ההפרה.

15. בטרם אדון בטענות לגופן, אציין כי התובע אכן מגדיר עצמו כ'לוחם' בתופעת הספאם, ואף פירט בכתב תביעתו את היקף פעילותו, הנרחבת יש לומר, בתחום זה. אין הוא מסתיר את ההליכים המשפטיים שניהל בעבר נגד בעלי עסקים, אשר לטענתו הפרו את הוראות הדין.

16. ובכן, המחלוקות בענייניו, מתמקדות בשתי שאלות עיקריות: האחת - האם אכן מתקיימת במקרה דנן הפרת סעיף 30א לחוק התקשורת ובאיזה היקף; והשנייה - האם מתקיימת הפרה של חוק הגנת הצרכן בשל אי ציון פרטי המפרסם, כטענת התובע.

17. סעיף 30א(א)(1) לחוק התקשורת מגדיר "דבר פרסומת" כ- "מסר המופץ באופן מסחרי, שמטרתו לעודד רכישת מוצר או שירות או לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת".

18. סעיף 30א(ב) לחוק התקשורת קובע, כי "לא ישגר מפרסם דבר פרסומת באמצעות פקסימיליה, מערכת חיוג אוטומטי, הודעה אלקטרונית או הודעת מסר קצר ... בלא קבלת הסכמה מפורשת מראש של הנמען, בכתב, לרבות בהודעת אלקטרונית או בשיחה מוקלטת...". קרי, חל איסור על מפרסם לשלוח "דבר פרסומת" באמצעי תקשורת שונים, אלא אם ניתנה לכך הסכמת הנמען מראש ובכתב. עם זאת, פנייה חד פעמית אל הנמען לשם קבלת הסכמה עתידית, לא תחשב כהפרה.

19. סעיף 30א(ג) לחוק התקשורת קובע, כי על אף הוראות סעיף קטן (ב), ניתן לשלוח דברי פרסומת גם ללא הסכמת הנמען, ובלבד שמתקיימים שלושה תנאים מצטברים, כדלקמן:

(1) הנמען מסר את פרטיו למפרסם במהלך רכישת מוצר או שירות, או במהלך מו"מ לרכישה כאמור, והמפרסם הודיע לו כי הפרטים שמבסר ישמשו לצורך משלוח דבר פרסומת מטעמו.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 82635-12-24 רז המאושר נ' סינגר ואח'

(2) המפרסם נתן לנמען הזדמנות להודיע לו כי הוא מסרב לקבל דברי פרסומת כאמור, והנמען לא ניצל את ההזדמנות.

(3) דבר הפרסומת מתייחס למוצר או לשירות מסוג דומה למוצר או לשירות מאותו הסוג שהנמען רכש או ניהל לגביו משא ומתן כאמור בפסקה (1).

20. בית המשפט העליון פירש את המונח "דבר פרסומת" בהתאם לתכלית החוק ולמטרותיו כהגדרה רחבה. נקבע כי לצורך בחינת הודעה כ"דבר פרסומת" בהתאם לסעיף 30א לחוק התקשורת, יש להתמקד במטרת ההודעה ולא באופן שבו נמען סביר היה מבין אותה. מסרים שנועדו, אף בעקיפין או בדרכים מרומזות, לעודד התקשרות עסקית או הוצאת כספים – ייחשבו כדבר פרסומת, בעניין זה ראו: רע"א 4806/17 פסגות בית השקעות בע"מ נ' זיו גלסברג (פורסם במאגרים, 25.10.2017).

21. עיון בכל ההודעות שנשלחו לכתובת דוא"ל ur.free2017+nomoreglasses@gmail.com מעלה, כי מדובר, למעשה, בפרסומת או בפרסומת עקיפה של הנתבע שאכן גלומה בהן תכלית שיווקית שיש בה כדי 'למשוך' את הנמען להתקשרות עסקית. יתרה מכך, הנתבע לא הוכיח כי התובע נתן את הסכמתו לקבלת חומר פרסומי. לפיכך, אני קובע כי ההודעות מהוות "דבר פרסומת" כמשמעותן בסעיף 30א(1) לחוק התקשורת וכן כי הן נשלחו ללא הסכמתו המפורשת של התובע. יובהר כי שני המיילים הראשונים כפי שפורטו בסעיף 54 לכתב התביעה, לא נלקחו בחשבון בתוך 17 המיילים, מאחר ונשלחו, בהתאם לבקשתו של התובע, לשם "הורדת" המדריך לשיפור הראייה.

22. טענתו המרכזית של התובע מושתת על כך, שהודעות הדוא"ל שנשלחו אליו לא נשאו בכותרתן את המילה "פרסומת". בעניין זה, אין חולק כי ההודעות שנשלחו לתובע אינן עומדות בדרישת סעיף 30א(ה)(1) לחוק התקשורת. ואולם, יש ליתן את הדעת לכך, כי חרף האפשרות שניתנה לתובע להסיר את עצמו מרשימת הדיוור - אפשרות שהופיעה בכל אחת מתוך 17 ההודעות שנשלחו אליו, הוא בחר שלא לעשות כן, ולא ברור מדוע. במקום לפנות בבקשה פשוטה להסירו מרשימת הדיוור, התובע פנה לנתבע בארבעה מועדים שונים - 28.9.2024, 23.10.2024, 11.11.2024, וביום 21.11.2024, בדרישה כי יפעל לתקן את הפרותיו ויוסיף את המילה "פרסומת", וזאת תוך הפנייה להוראות החוק. אני מתקשה לקבל את טענת התובע, כי בחר שלא להסירו מהרשימה לשם בחינת פעולות הנתבע, שכן, גישה זו היא כמוה כנטילת סמכויות אכיפה בידי אדם פרטי.

23. עוד אדגיש כי ארבעת הפניות מצד התובע, נשלחו מכתובת דוא"ל שונה מזו שבאמצעותה נרשם לקבלת המדריך, כתובת שלא נכללה ברשימת הדיוור של הנתבע. זאת ועוד, מעיון בנספח 4

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 82635-12-24 רז המאושר נ' סינגר ואח'

לכתב התביעה עולה, כי לאחר הפנייה הרביעית אותה שלח התובע, הנתבע בדק את רשימת התפוצה והשיב לפנייתו, כי כתובת הדוא"ל ממנה נשלחו הפניות כלל לא מופיעה ברשימותיו. עולה מכך, כי כי הנתבע אכן ניסה לחדול משליחת ההודעות וכן ניסה להסיר את התובע מרשימת התפוצה, אולם לא עלה בידו לעשות כן נוכח "תרומתו" של התובע בעניין דנן.

24. בקביעת שיעור הפיצוי יש לשקול את מכלול נסיבות העניין, ובפרט את אופן התנהלותו של התובע. ברע"א 4704/20 יונתן בן עמי נ' FACEBOOK IRELAND (פורסם במאגרים, 9.2.2021), נקבע כי התנהגות שלא בתום לב מצד הנמען, עשויה להשליך גם על היקף הפיצוי המגיע לו.

25. מהחומר שהוגש בתיק עולה, כי אף שעמדה לתובע אפשרות ברורה ומפורשת להסיר את עצמו מרשימת הדיוור, הוא בחר שלא לעשות כן. בנוסף, בעוד שהוא נרשם לקבלת המדריך באמצעות כתובת דוא"ל אחת, את פניותיו לגבי תיקון ההפרות שיגר מכתובת דוא"ל אחרת, אשר כלל לא הופיעה ברשימת התפוצה של הנתבע. **התנהלות זו מלמדת כי לתובע עצמו היה חלק משמעותי, ואף אינטרס בהמשך קבלת ההודעות.** לכך אוסיף, כי מטרותיו של התובע אינן ברורות לי והן מעלות סימני שאלה באשר לטענתו בעניין רצונו העז להיאבק בתופעת הספאם. סבורני, כי אין להוציא מכלל אפשרות כי אחת ממטרותיו של התובע היא, בין היתר, איסוף מכוון של הודעות (שיש בהן הפרה), וזאת מתוך מטרה כלכלית, כטענת הנתבע.

26. בנסיבות אלו ובשים לב להתרשומתי מעדות התובע, **סבורני כי התנהלותו לוקה בחוסר תום לב.** משכך, מצאתי להעמיד את שיעור הפיצוי על סך של 50 ₪ בלבד, לכל הודעה. ראו למשל: תא"מ (שלום רח') 23640-09-20 עו"ד ריטרסקי נ' פלוס התקשורת (ע.א) בע"מ (פורסם במאגרים, 14.10.2023); רת"ק (מחוזי-ת"א) 28716-05-21 אוריאל רז המאושר נ' מוניקה מוסקוביץ (פורסם במאגרים, 3.6.2021).

27. לעניין השאלה - האם עבר הנתבע על הוראות חוק התקשורת וחוק הגנת הצרכן כאשר לא ציין את פרטיו בהודעות שנשלחו, סבורני כי אין בסיס לטענה זו. הנתבע פירט בהודעות הדוא"ל את שמו, כתובתו וכתובת המייל שלו וכן הוסיף אפשרות להסרת פרטי הנמען מרשימת התפוצה. הנתבע לא צירף את פרטי עסקו, מאחר וציין במהלך הדיון כי לא מדובר בחברה, אלא בעסק פטור. יצוין כי מדובר בעסק פרטי קטן (להבדיל מתאגיד, או בית עסק שהיקף פעילותו רב), והדבר אינו מועיל ומקדם מטרה לה נדרש חוק התקשורת. תכלית ההסדר החקיקתי היא לאפשר שקיפות ויכולת להתקשר עם המפרסמים, ולא ליצור מנגנון בירוקרטי מיותר שעה שנמסרו פרטים מזהים מלאים ומספקים המאפשרים לנמען לפנות לנתבע.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 82635-12-24 רז המאושר נ' סינגר ואח'

28. מקום בו המפרסם עמד בתכלית החוק והציג בפני הנמען את הפרטים המהותיים לשם יצירת קשר עמו, אין לייחס חשיבות עודפת לחסרון טכני שאין בו כדי לפגוע בזכויותיו של הנמען או למנוע ממנו את מימוש זכותו. לפיכך, בנסיבות אלה, לא מצאתי לקבל את טענת התובע ומשכך דין הטענה להידחות. ראו למשל: ע"א (ת"א) 16429-01-22 רז המאושר נ' דהן (פורסם במאגרים, 22.11.2022).

29. אשר על כן, התביעה מתקבלת בחלקה הקטן (מאוד), ואני מחייב את הנתבע לשלם לתובע סך כולל של 850 ₪ (50 ₪ בגין כל הודעה שנשלחה), וכן הוצאות משפט בסך 250 ₪. סכומים אלה ישולמו בתוך 30 יום מהיום, אחרת יישאו ריבית שקלית מהיום ועד למועד התשלום המלא בפועל.

30. ניתן להגיש בקשת רשות ערעור על פסק הדין לבית המשפט המחוזי בתל אביב, בתוך 15 יום מיום קבלתו.

31. **המזכירות** תשלח את פסק הדין לצדדים בדואר רשום עם אישורי מסירה.

ניתן היום, כ"ז אב תשפ"ה, 21 אוגוסט 2025, בהעדר הצדדים.

מיכאל שמפלי, רשם בכיר